

1/1074

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1100 /3250

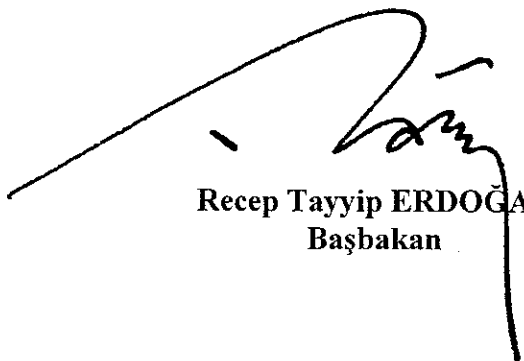
5 / 7 / 2005

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 06/06/2005 tarihinde kararlaştırılan "Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı " ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

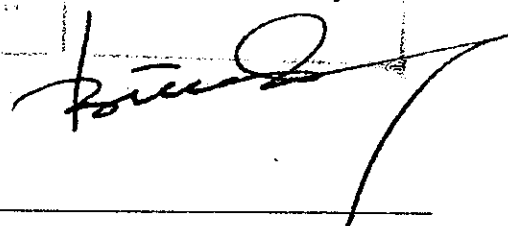
Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji, Kültür, Turizm ve Yerel Yönetimler Komisyonu
Esas Kom.	- Plan ve Bütçe Komisyonu
Tarih	19.9.2005 1/1080
K. Md.	Kanun 1080 15/15

GENEL GEREKÇE

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun yürürlüğe girmesinden bu yana ikincil mevzuat EPDK tarafından oluşturulmuş ve piyasa işleyişi başlamıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın katılımı ile hazırlanan ve elektrik sektörünün liberalizasyonu ve özelleştirilmesine ilişkin uygulama sürecini belirleyen "Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesi" Yüksek Planlama Kurulunun 17/03/2004 tarihli ve 2004/3 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

Söz konusu Belgede, dağıtım ve üretim tesislerinin özelleştirme ilkeleri ve hazırlık çalışmaları ile piyasa ve geçiş dönemi uygulamaları konusunda ileride problemler oluşmamasını ve özelleştirme ile birlikte düzgün bir piyasa işleyişini sağlamak üzere ihtiyaç duyulan mevzuat değişikliklerinin özelleştirme öncesinde yapılacağı kabul edilmiştir.

Bu çerçevede hazırlanan Tasarı ile, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda değişiklikler yapılması amaçlanmaktadır.

Bu değişiklikler sonucunda, Strateji Belgesinde belirtildiği üzere, hedeflenen piyasa yapısına sağlıklı bir biçimde geçilebilmesi, bu dönemde kamuya yük getirilmemesi, 4628 sayılı Kanunun bugüne kadarki uygulamaları sonucunda ortaya çıkan ve piyasanın gelişimini etkileyen olumsuzlukların ve eksikliklerin giderilmesi, yine 4628 sayılı Kanunda öngörülmemiş olan, ancak sağlıklı bir liberal piyasa işleyişi için elzem olan düzenlemelerin yapılması, geçmiş sektör modeli çerçevesinde yapılmış olan uygulama ve düzenlemelerin yeni piyasa uygulamaları üzerindeki bozucu etkilerinin giderilmesi, özelleştirmenin kolaylaştırılması ve özelleştirme sonrası doğabilecek sorunların önlenmesi sağlanacaktır.

Ayrıca, bu çerçevede oluşturulmaya çalışılan elektrik piyasasında arz güvenliğini teminen gerekli tedbirlerin alınması başta olmak üzere, çeşitli hususlarla ilgili AB Müktesebatı ve uygulamaları paralelinde düzenlemelerin yapılması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, dağıtım tesislerinin özelleştirilmesi kapsamında, söz konusu tesislerin sınırlarının daha net belirlenebilmesini teminen, dağıtım sistemine bağlı olan üretim tesisleri ile iletim sistemine bağlı üretim tesislerinin durumlarına açıklık getirmek üzere "İletim tesisi" tanımında değişiklik yapılmaktadır.

Madde 2- Madde ile, hisselerin nama yazılılık şartı kaldırılmak suretiyle, üretim faaliyeti gösteren tüzel kişilere ilişkin düzenlemelerin olabildiğince serbestleştirilmesini ve yeni üretim yatırımlarını teşvik edici bir ortamın tesis edilmesini, buna ilaveten dağıtım ve üretim varlıklarının özelleştirilmesinin gündemde olduğu bir dönemde daha önceden halka açılmış ya da İMKB'de halen işlem gören mali açıdan güçlü şirketlerin de özelleştirmelere katılabilmesini teminen Elektrik Piyasası Kanununun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası yeniden düzenlenmiştir.

Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendinde, üretim faaliyeti gösterecek tüzel kişiler arasında bağlı ortaklıklar ve Strateji Belgesi çerçevesinde oluşturulma çalışmaları sürdürülen üretim portföy grupları yer almadığı için söz konusu paragrafta "diğer kamu üretim şirketleri" ifadesi eklenerek, paragraf bu doğrultuda yeniden düzenlenmiştir.

Madde 3- Madde ile, piyasa katılımcıları ve karar vericilerin piyasanın gelişimine ilişkin hususlarda bilgi sahibi olmalarını sağlamak ve elektrik piyasasının iyi işleyişini teminen karşılaşılabilecek sorunların müştereken çözümüne katkı sağlamak üzere AB müktesebatı ve uygulamaları paralelinde yıllık piyasa gelişim raporlarının EPDK tarafından hazırlanarak yayımlanması amaçlanmıştır.

Madde 4- Mevcut düzenlemede herhangi bir aykırılık durumunun tespiti durumunda para cezasıyla eş zamanlı bir ihtar mekanizması uygulanmaktadır. Bu durum piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere para cezasına maruz kalmadan önce aykırılığın belirli bir süre içerisinde giderilebilmesi için bir süre tanımamaktadır. Oysa söz konusu düzenleme ile asıl amaçlanan para cezası uygulamak değil piyasa katılımcılarını Kanunla çerçevesi çizilen yapı içerisinde faaliyet göstermeye yöneltmektir. Bu itibarla, yapılan değişiklikle para cezasını içeren bir yaptırım uygulamadan önce aykırılık yaratan durumun giderilmesi için ihtarla bulunulması ve yapılan ihtara rağmen aykırılığın devam etmesi halinde para cezası verilmesi düzenlenmektedir.

Madde 5- Elektrik dağıtım hizmetlerinde verimliliğinin artırılması için yabancı yatırımcıların bilgi, teknoloji ve becerilerinden yararlanılması amacıyla, yabancı yatırımcıların dağıtım bölgelerinde çoğunluk hissesi sahibi olması yönündeki engellerin kaldırılması hükmü getirilmiştir.

Madde 6- 4628 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (c) bendinde, kamu veya özel hukuk tüzel kişisi ayrımı yapılmaksızın enerji sektörü ile ilgili bütün kamulaştırmaların Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca yapılacağı belirtilmektedir.

Anayasanın 46 ncı maddesine göre TEDAŞ, EÜAŞ ve TEİAŞ gibi kamu kurumlarının kamulaştırma yapmaları imkanı bulunmaktadır. TEDAŞ, EÜAŞ ve TEİAŞ tarafından 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun yürürlüğe girdiği 03/03/2001 tarihine kadar 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri doğrultusunda kamulaştırma yapılmaktaydı. 4628 sayılı Kanun ile bu imkan ortadan kaldırılmıştır. Bu düzenleme ile kamulaştırma işlemlerinin kısa sürede sonuçlandırılabilmesi ve kamulaştırılan taşınmaz malların söz konusu TEDAŞ, EÜAŞ ve TEİAŞ adına tescil edilmesi imkanı getirilmiştir.

4628 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (c) bendinde, Kurulca verilecek lüzum kararının kamu yararı kararı yerine geçeceği ve Bakanlık onayı ile yürürlük kazanacağı belirtilmekteyken, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu gereğince yapılan kamulaştırmalarda lüzum kararının Bakanlıkça onaylanması hükmü bulunmamakta, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu gereğince yapılacak kamulaştırmalarda da kamulaştırma kararının kamu yararı kararı yerine geçeceği belirtilmektedir. Kamulaştırma mevzuatında sadece kamu yararı kararı ve kamulaştırma kararı söz konusudur. Bu iki kararın dışında kamulaştırma mevzuatında lüzum kararı ve bu kararın onaylanması söz konusu değildir. Bu düzenleme ile 4628 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (c) bendinin kamulaştırma mevzuatı ile uyumlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Kanunun 15 inci maddesinin (c) bendinde kamulaştırma bedeli ile tezyid-i bedellerin kamulaştırma talep eden tüzel kişilerce ödeneceği belirtilmektedir. Ancak 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 29 uncu maddesinde belirtilen kamulaştırma bedeli dışındaki kamulaştırma giderlerinin kimin tarafından ödeneceği hususunda belirsizlik bulunmaktadır. Ayrıca, 4650 sayılı Kanun ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda yapılan değişiklikler sonrasında kamulaştırma işlemlerinde tezyid-i bedel kavramı kalmamıştır. Kesinleşen son bedel kamulaştırma bedeli olmaktadır. Bu nedenle yapılan düzenleme ile, 4628 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (c) bendi, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri ile uyumlu hale getirilmiştir.

Bununla birlikte yapılan değişiklikle, dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesi öncesinde başlamış olup, henüz ödemeleri yapılmamış kamulaştırma işlemlerinde ödemelerin nasıl yapılacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

d) 4628 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (d) bendinde belirtilen mülkiyetin gayri ayni haklar ifadesi, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ile uyumluluk açısından irtifak hakları olarak değiştirilmiştir.

4628 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (d) bendinde, tüzel kişilerin kamuya ait araziler üzerinde mülkiyetin gayri ayni hak tesisi veya kiralama talep etmeleri halinde, bu istek Kurulca uygun görüldüğünde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca mülkiyetin gayri ayni hak tesisi veya kiralamanın yapılmasından sonra talepte bulunan tüzel kişiye bu sözleşmelerin devredilmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu durum ise ilgili tapu sicil müdürlüklerinde iki defa resmi senet düzenlenmesine ve kiralama işlemlerinin çok uzun sürmesine sebep olmaktadır. Gereksiz zaman kaybına sebep olan bürokratik işlemlerin azaltılması amacıyla bu maddede düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, 4628 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (d) bendinde “kamuya ait araziler” ifadesi geçmektedir. Enerji yatırımları için gerekli olan özel mülkiyetteki taşınmaz mallar 4628 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (c) bendi gereğince kamulaştırılmakta, Hazine dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmaz mallar hakkında ise 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesi hükümleri uygulanmaktadır. Bunların dışında geriye sadece Hazinesinin mülkiyetindeki veya devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz mallar kalmaktadır. Bu nedenle “kamuya ait araziler” ifadesi “Hazinesinin mülkiyetindeki veya devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz mallar” olarak değiştirilmiştir.

Madde 7- 4628 sayılı Kanun ile rekabetçi bir serbest piyasa düzenine geçilmiştir. Kanun, 3096 sayılı Kanunu zımnen ilga etmiş olup, bu Kanuna göre verilmiş haklar dışında uygulama alanı kalmamıştır. Bu nedenle, 3096 sayılı Kanun ve ilgili yönetmeliklerinin yürürlükten kaldırılması amacıyla madde düzenlenmiştir. Ancak, mevcut uygulamalara ilişkin müktesep haklar korunmaktadır.

Madde 8- Kanunun mevcut halinde, arz güvenliğini teminen EÜAŞ'ın "gerektiğinde" yeni kapasite yatırımı yapabileceği hükmü bulunmaktadır. Ancak, EÜAŞ'ın da özelleştirileceği ve "gerektiğinde" kelimesine istinaden ne zaman gerektiğine kimin karar vereceği ve kararı aldıktan sonra nasıl yapılacağı belirsizliği arz güvenliğini tehlikeye düşürmektedir. Getirilen düzenlemede, elektrik piyasasında arz güvenliğini teminen gerekli tedbirlerin, ilgili AB Müktesebatı ve uygulamaları paralelinde alınması ve bu çerçevede 2003/54/EC rumuzlu AB Elektrik Direktifine uyumun sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 9- Elektrik Piyasası Kanununun söz konusu maddesinde, özelleştirilinceye kadar Bağlı Ortaklıkların mevcut statülerinin korunması hükmü bulunmaktadır. Oysa yapılacak bir özelleştirme öncesinde gerektiğinde bağlı ortaklık kurulması ve/veya mevcutların yeniden yapılandırılabilmesi gerekmekte olduğundan Maddenin ilk fıkrası iptal edilmiştir.

4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (a) bendinin (1) numaralı alt bendi, Strateji Belgesi çerçevesinde özelleştirilen bölgelerdeki uygulamalara paralellik sağlamak üzere yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca, (2) numaralı alt bent yeniden düzenlenerek, Mevcut Sözleşmeler uyarınca faaliyet gösteren özel dağıtım şirketlerinin sözleşmeleri 4628 sayılı Kanun gereğince tadil edileceğinden, yatırım faaliyetlerinin TEDAŞ tarafından değil, 4628 sayılı Kanun çerçevesinde düzenlenerek sözleşmelerindeki esaslar çerçevesinde denetlenmesi amaçlanmıştır.

Söz konusu maddenin (b) bendi mevcut haliyle farklı yorumlara yol açtığından daha açık bir şekilde yazılmıştır. Ayrıca, kredilere ilişkin giderlerin maliyetlere yansıtılması için, mevcut ve kurulacak bağlı ortaklık ve EÜAŞ'ın yeniden yapılandırılmasıyla oluşacak diğer kamu üretim şirketlerine ait tesisler için alınmış kredilerin yükümlülüğünün, bu tesislere sahip olan bağlı ortaklık ve diğer kamu üretim şirketinin bünyesinde olması gerekmektedir. Bağlı ortaklıkların ve diğer kamu üretim şirketlerinin enerji maliyetlerinin gerçek maliyetleri yansıtması ve özelleştirilmeleri durumunda da bütün kredilerin ödeme yükümlülüklerinin EÜAŞ'ta kalmayıp, şirket maliyetlerine yansıtılması amaçlanmıştır.

Geçici 6 ncı maddede, EÜAŞ'ın TETAŞ'a yaptığı satışlara ilişkin kurallar yeniden düzenlenmektedir. Ayrıca, maddeye EÜAŞ bağlı ortaklıklarının TETAŞ'a satış yapamayacakları şeklinde yanlış anlamayı ortadan kaldırmak amacıyla "bağlı ortaklıkları" ifadesi, oluşturulma çalışmaları sürdürülen üretim portföy grupları doğrultusunda da "Elektrik Üretim Anonim Şirketi'nin yeniden yapılandırılmasıyla oluşan diğer kamu üretim şirketleri" ifadesi eklenmiştir. Strateji Belgesi çerçevesinde yeniden yapılandırılacak olan EÜAŞ'ın özelleştirme çalışmalarının tamamlanma durumu, TETAŞ'ın yükümlülükleri ve arz-talep dengesi göz önünde bulundurularak, 5 yıl boyunca TETAŞ'a yapılacak elektrik enerjisi/kapasite satışına ilişkin esasların kuruluşların görüşleri doğrultusunda Bakanlık tarafından belirlenmesi hükmü getirilmiştir.

Öngörülen tam rekabetçi, serbest piyasaya geçiş için Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesinde belirtilen takvim dahilinde çalışmalar sürdürülmektedir. Geçici 7 nci maddeye eklenen fıkra ile, özelleştirilecek dağıtım bölgelerinde müşteri portföyüne ilişkin olarak belirlilik getirmek ve özelleştirmeye talip olacak şirketlerin fizibilite hazırlamalarına imkan sağlamak açısından, serbest tüketici sınırları 2009 yılı sonuna kadar belirlenmiştir.

Geçici 9 uncu madde ile, dağıtım ve perakende satış şirketlerine maliyetlerini yansıtan tarifeler uygulanması sonucunda bölgeler arasında özellikle kayıp-kaçak nedeniyle oluşan aşırı farklılaşmaların, bu farklılaşmalar makul düzeylere ininceye kadar bir geçiş dönemi için tüketicilere ulusal bazda tek bir satış fiyatı uygulanması, toptan ve perakende

satış fiyatlarına müdahale edilmeden perakende satışta rekabet ortamının oluşturulması, dağıtım şirketlerinin gelirlerinin önceden tahmin edilebileceği bir mekanizmanın oluşturulması, eşitleme mekanizmasının uygulanması sürecinde sistemde oluşan kayıpların tüm kullanıcılara yansıtılması koşullarının oluşturulmasında gerekli şartların tesisi hedeflenmektedir.

Geçici 10 madde ile, özelleştirme öncesinde ve özelleştirme yapıldıktan sonra belirli bir süre piyasada enerji alım ve satımının nasıl olacağı konusunda belirlilik sağlamak, TETAŞ'ın yükümlendiği sözleşmeleri nedeniyle almak zorunda olduğu enerjinin piyasaya satışını garantilemek amacıyla, özelleştirme öncesinde üretim, ticaret ve dağıtım şirketleri arasında geçiş dönemi anlaşmaları yapılabilmesi için düzenleme yapılmaktadır. Strateji Belgesinde belirtilen geçiş dönemi anlaşmalarının sürelerine, oluşturulması hedeflenen piyasa yapısı dahilinde üst sınırlama getirilmekte ve bu anlaşmalara ilişkin hak ve yükümlülüklerin, dağıtım ve üretim tesislerinin özelleştirilmesi durumunda lisans sahiplerine ait olacağı belirtilmektedir.

Madde 10- Madde ile, elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının işletme hakkını alan tüzel kişinin, bu varlıklar üzerinde yapmış olduğu genişleme ve yenileme yatırımlarını muhasebeleştirilmesine ve kendi bilançosunda gösterebilmesine imkan sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 11- Madde ile, 10 uncu maddedeki düzenlemeye paralel olarak, elektrik üretim ve dağıtım varlıkları üzerinde yapılan genişleme ve yenileme yatırımlarının muhasebeleştirilmesine ve bilançoda gösterilebilmesine imkan sağlanmaktadır.

Madde 12- Özelleştirme kapsam ve programına alınan ve % 50'den fazla kamu payı bulunan kuruluşların fiilen kullanımında olan taşınmaz malların bir kısmının Hazine'nin özel mülkiyetinde veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde olması veya Devlet ormanları olması nedeniyle, özelleştirme işlemlerinin ülkenin ekonomik gereksinimleri de göz önünde bulundurularak süratle sonuçlandırılması ve hizmetin ifasının devamlılığının sağlanması amacıyla mülkiyete veya irtifak hakkına ilişkin işlemlerin en kısa sürede ve resmi prosedür kısaltılarak sonuçlandırılması ve bedelsiz devirlerinin sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 13- Yürürlük maddesidir.

Madde 14- Yürütme maddesidir.

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

Madde 1- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (31) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"31. İletim tesisi: Üretim tesislerinin 36 kV üstü gerilim seviyesinden bağlı olduğu noktalar ile iletim şalt sahalarının orta gerilim fiderleri de dahil olmak üzere dağıtım tesislerinin bağlantı noktalarına kadar olan tesisleri,"

Madde 2- 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (a) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Piyasada faaliyet gösterebilecek özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerin, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre anonim şirket veya limited şirket olarak kurulması ve anonim şirketlerin sermaye piyasası mevzuatına göre borsada işlem görenler dışındaki hisselerinin nama yazılı olması şarttır. Bu şirketlerin ana sözleşmelerinde bulunması gereken hususlar yönetmelikle düzenlenir."

"a) Üretim faaliyetinde bulunacak tüzel kişiler: Otoprodüktör, otoprodüktör grupları, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Elektrik Üretim Anonim Şirketinin yeniden yapılandırılmasıyla oluşan diğer kamu üretim şirketleri ile özel sektör üretim şirketleridir. Üretim lisansı sahibi tüzel kişiler, lisansları uyarınca gerçek ve tüzel kişilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapar."

Madde 3- 4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasının (k) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"k) Her yılın Mayıs ayının sonuna kadar, piyasanın gelişimine ilişkin olarak; Kurumun iç denetim bilgisi ve sonuçları yanında, dış çevre ve rekabet yapısı analizi ve sektörün geleceğine ilişkin tahminler ile kaynak ve kabiliyetlerin analizi hususlarını içerecek piyasa gelişimi raporu ile yıllık faaliyet raporunu hazırlamak, Bakanlığa sunmak ve yayımlamak."

Madde 4 - 4628 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentleri ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Kurul tarafından bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkanının verilmemesi hallerinde, on beş gün içinde bilgilerin doğru olarak verilmesi ve/veya inceleme imkanının sağlanması ihtar edilir. Yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere, ikiyüz bin Yeni Türk Lirası para cezası verilir.

b) Bu Kanun hükümlerine ve çıkarılan yönetmelik, talimat ve tebliğlere aykırı hareket edildiğinin saptanması halinde, aykırılığın otuz gün içinde giderilmesi ihtar edilir ve yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere, ikiyüzelli bin Yeni Türk Lirası para cezası verilir.

c) Lisans genel esasları ve yükümlülüklerinden herhangi birinin yerine getirilmediğinin saptanması halinde, otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir. Yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere, üçyüz bin Yeni Türk Lirası para cezası verilir.

d) Lisans müracaatında veya lisans yürürlüğü sırasında, lisans verilmesinde aranacak şartlar konusunda, gerçek dışı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya lisans verilmesini

etkileyecek lisans şartlarındaki değişikliklerin Kurula bildirilmemesi halinde lisans iptal edilir. Ancak, anılan gerçek dışı belge veya yanıltıcı bilgi veya lisans şartlarındaki değişikliğin düzeltilmesinin mümkün görülmesi halinde, otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir. Yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere dört yüz bin Yeni Türk Lirası para cezası verilir.

e) Lisans süresi boyunca iştirak ilişkisi yasağına aykırı davranışta bulunulması halinde, otuz gün içinde iştirak ilişkisinin düzeltilmesi ihtar edilir. Yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere dört yüz bin Yeni Türk Lirası para cezası verilir.

f) Piyasada lisans kapsamı dışında faaliyet gösterildiğinin saptanması halinde, on beş gün içinde kapsam dışı faaliyetin veya aleyhe faaliyetin durdurulması ihtar edilir. Yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere beş yüz bin Yeni Türk Lirası para cezası verilir.”

“Yukarıdaki para cezalarını gerektiren fiiller için Kurul, fiilin niteliğine göre ihtar sürelerini farklı uygulayabilir. Söz konusu para cezalarının uygulanmasını takiben para cezasına konu fiilin; verilen ihtar süresi içerisinde giderilmemesi veya tekrarlanması hallerinde para cezaları, her defasında bir önceki cezanın iki katı oranında artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idari para cezası verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz. Ancak, aynı fiilin iki yıl içinde tekrar işlenmesi halinde artırılarak uygulanacak para cezasının tutarı, cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yılına ilişkin bilançosundaki gayri safi gelirinin yüzde onunu aşamaz. Cezaların bu düzeye ulaşması halinde Kurul lisansı iptal edebilir.”

Madde 5- 4628 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu özelleştirme uygulamaları çerçevesinde, bu Kanunda belirtilen piyasa faaliyetlerinde yer alan gerçek ve tüzel kişilerden, aynı veya birlikte hareket eden yabancı gerçek ve tüzel kişiler elektrik üretim ve dağıtım tüzel kişiliklerinde çoğunluk paya sahip olabilirler, ancak, sektörel bazda kontrol oluşturacak şekilde pay sahibi olamazlar.”

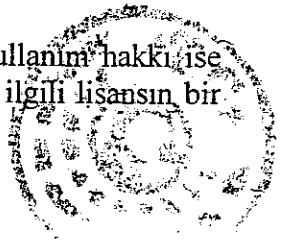
Madde 6- 4628 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (c) ve (d) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(c) Kamulaştırma:

Elektrik piyasasında üretim, dağıtım ve iletim faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi tüzel kişilerin kamulaştırma talepleri değerlendirilerek 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde Kurumca kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek olan kamulaştırma kararları kamu yararı kararı yerine geçer. Bu durumda kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderler kamulaştırma talebinde bulunan lisans sahibi tüzel kişi tarafından ödenir.

Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti, dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde Hazineye; kullanım hakkı ise, dağıtım bölgesinde dağıtım lisansını haiz tüzel kişiye ait olur. Kamulaştırma bedellerinin tarifeler yoluyla geri ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Üretim faaliyetinde, kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti Hazineye, kullanım hakkı ise üretim faaliyeti ile ilgili lisans sahibi tüzel kişiye ait olur. Kullanım hakları, ilgili lisansın bir cüz’ü olup geçerliliği lisansın geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

Kamu tüzel kişiliğini haiz lisans sahibi tüzel kişilerce yürütülen iletim faaliyetleri için gerekli kamulaştırma işlemleri bu tüzel kişiler tarafından yapılır ve kamulaştırılan varlıklar bu tüzel kişiler adına tescil edilir. Geçmiş yıllarda Hazine adına tescil edilmiş olan varlıkların kamu tüzel kişiliklerine devri yapılır.

Lisansların iptali halinde, lisans sahibi tüzel kişiler tarafından ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelleri iade edilmez. Özelleştirme öncesi kamu tüzel kişileri tarafından yapılmış ve bedeli ödenmemiş kamulaştırmaların bedeli ilgili kamu tüzel kişiliği veya Hazine tarafından ödenir.

d) İrtifak Hakları ve Kiralama:

Piyasada üretim veya dağıtım faaliyetinde bulunan lisans sahibi tüzel kişiler, faaliyetleri ile ilgili olarak Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz mallar üzerinde, irtifak hakkı tesisi veya kiralama yapılabilmesi için Kurumdan talepte bulunur. Bu talebin Kurulca uygun görülmesi halinde, ilgili kanunlar uyarınca Maliye Bakanlığı ile lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri arasında lisans süresi ile sınırlı olmak üzere irtifak hakkı tesisi veya kiralama sözleşmesi düzenlenir. Bu sözleşmelerde, sözleşmenin ilgili lisansın bir cüz'ü olduğu ve geçerliliğinin lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olduğu hükmü yer alır. Bu şekilde tesis edilen irtifak hakkı veya kiralama bedelini ödeme yükümlülüğü Kurumdan irtifak hakkı veya kiralama talebinde bulunan lisans sahibi tüzel kişiye aittir. Ancak, piyasada kamu tüzel kişiliğini haiz lisans sahibi tüzel kişilerce yürütülen üretim, dağıtım veya iletim faaliyetleri için gerekli olan irtifak hakkı tesisi veya kiralama taleplerinde, Maliye Bakanlığı ile söz konusu kamu tüzel kişileri arasında lisans süresi ile sınırlı olmak üzere irtifak hakkı tesisi veya kiralama sözleşmesi düzenlenir."

Madde 7- 4628 sayılı Kanunun 17 nci maddesine aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"d) 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun ile bu Kanun hükümlerine göre Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan yönetmelikler yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3096 sayılı Kanun uyarınca akdedilmiş sözleşmeler, ilgili mevzuatına tabi olarak sözleşme süresi bitiminde sona erer."

Madde 8- 4628 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Arz güvenliği

Ek Madde 3- Arz güvenliğinin sürdürülmesi için Bakanlık, uzun dönem talep artışı, inşa halindeki ve/veya planlanan üretim kapasite yatırımları, arz talep dengesi ile iletim ve dağıtım sistemlerinin kalitesi ve bakımına ilişkin hususları izleyerek ulusal düzeyde politika ve stratejileri belirler, bu stratejilere uygun yatırımların yapılması için gerekli tedbirleri alır. Kurum bu politika ve stratejilere uygun olarak gerekli düzenleme ve denetlemeleri yapar."

Madde 9- 4628 sayılı Kanunun geçici 5 ve geçici 6 ncı maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, geçici 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra ve aynı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Geçici Madde 5- Özelleştirme öncesi döneme ilişkin olarak;

a) Dağıtım faaliyeti çerçevesinde;

1. Özelleştirilmemiş dağıtım bölgelerinde, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin TEDAŞ ve/veya perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketleri tarafından yürütülmesine devam

olunur. Ancak, perakende satış şirketleri bu bölgelerde serbest olmayan tüketicilere elektrik enerjisi satışı faaliyetini 2010 yılından sonra gösterebilir.

2. Mevcut sözleşmeler uyarınca, TEDAŞ'ın mülkiyetindeki dağıtım tesislerini işleten özel dağıtım şirketlerinin yatırım programlarının ve projelerinin incelenmesi, onaylanması, onaylanarak programa alınan projelerin yatırım programına uygun olarak yapılıp yapılmadığının denetlenmesi işlemleri sözleşmelerinde belirtilen usullere göre yapılır.

b) Üretim faaliyeti çerçevesinde; özelleştirme programına alınmış tesisler dahil olmak üzere, Elektrik Üretim Anonim Şirketinin ve bünyesindeki bağlı ortaklıklar ile Elektrik Üretim Anonim Şirketinin yeniden yapılandırılmasıyla oluşan diğer kamu üretim şirketleri tarafından işletilmekte olan üretim tesislerinde üretilen elektrik enerjisinin satış fiyatları içerisinde; tesisler için kullanılmış öz kaynak, kredi, anapara, faiz ve kur farkları ile yönetim giderleri de yer alır.

Geçici Madde 6- Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve bünyesindeki bağlı ortaklıklar ile Elektrik Üretim Anonim Şirketinin yeniden yapılandırılmasıyla oluşan diğer kamu üretim şirketlerinin, piyasaya ve TETAŞ'a yapacağı elektrik enerjisi/kapasite satışına ilişkin usul ve esaslar ile satışın hangi tesislerden ve hangi miktarlarda yapılacağı, Kanunun yürürlüğe girişinden sonraki beş yıl süresince kuruluşların görüşleri çerçevesinde Bakanlık tarafından kararlaştırılır.”

“Serbest tüketici limiti, 2006 yılı için yedi milyon ikiyüz bin (7.2 Milyon) kilovatsaat, 2007 yılı için altı milyon sekizyüz bin (6.8 Milyon) kilovatsaat, 2008 yılı için altı milyon dörtyüz bin (6.4 Milyon) kilovatsaat, 2009 yılı için altı milyon (6.0 Milyon) kilovatsaat olarak uygulanır.”

“Geçici Madde 9- Düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım tarife farklılıkları nedeniyle oluşacak fiyat farklılıklarına maruz bırakmayacak şekilde tesis edilmiş geçici bir “Fiyat Eşitleme Mekanizması” uygulanır. Eşitleme mekanizmasına ilişkin usul ve esaslar ile TETAŞ ve perakende satış lisansını haiz dağıtım şirketlerinin bu uygulamaya ilişkin görev ve yükümlülükleri, Bakanlık ile Hazine Müsteşarlığı'nın görüşleri alınmak suretiyle Kurul tarafından bu Kanunun yürürlüğe girmesini takiben altmış gün içerisinde çıkarılacak tebliğle düzenlenir. Elektrik Enerjisi Fiyat Eşitleme Mekanizmasının uygulama süresi 31 Aralık 2010 tarihinde sona erer. Bu süre, Bakanlık ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanlığı ile Kurulun kararıyla her defasında birer yıl olmak üzere üç yıla kadar uzatılabilir.

Geçici Madde 10- TETAŞ, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketleri, Elektrik Üretim Anonim Şirketinin yeniden yapılandırılmasıyla oluşan gruplar veya kamu üretim şirketleri arasında, süresi beş yılı aşmamak kaydıyla Geçiş Dönemi Anlaşmaları imzalanır. Söz konusu anlaşmalara ilişkin hak ve yükümlülükler, üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesine paralel olarak lisans sahiplerine ait olur.”

Madde 10- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 272 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Gayrimenkullerde veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarında maliyet bedelinin artması:

Madde 272- Normal bakım, tamir ve temizleme giderleri dışında, gayrimenkulü veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarını genişletmek veya iktisadi kıymetini devamlı olarak artırmak maksadıyla yapılan giderler, gayrimenkulün veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının maliyet bedeline eklenir.

*(Bir geminin iktisap tarihindeki süratini fazlalastırmak, yolcu ve eşya yükleme ve barındırma tertibatını genişletmek veya değiştirmek suretiyle iktisadi kıymetini devamlı olarak

artıran giderlerle bir motorlu kara nakil vasıtasının kasa veya motorunun yenisi ile değiştirilmesi veya alımında mevcut olmayan yeni bir tertibatın eklenmesi için yapılan giderler maliyet bedeline eklenmesi gereken giderlerdendir.)

Gayrimenkuller kira ile tutulmuş ise veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının işletme hakkı verilmiş ise, kiracı veya işletme hakkına sahip tüzel kişi tarafından yapılan bir ve ikinci fıkralardaki giderler bunların özel maliyet bedeli olarak ayrıca değerlendirilir. Kiracının veya işletme hakkına sahip tüzel kişinin faaliyetini icra için vücuda getirdiği tesisata ait giderler de bu hükümdedir.

Gayrimenkuller veya elektrik üretim ve dağıtım varlıkları için yapılan giderler hem tamir, hem de kıymet artırma giderlerinden terekküp ettiği takdirde, mükellef bu giderlerden maliyet bedeline eklenecek kısmı ayrı göstermek mecburiyetindedir.”

Madde 11- 213 sayılı Kanunun 327 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 327- Gayrimenkullerin, elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının ve gemilerin iktisadi kıymetlerini artıran ve 272 nci maddede yazılı özel maliyet bedelleri, kira veya işletme hakkı süresine göre eşit yüzdelerle itfa edilir. Kira veya işletme hakkı süresi dolmadan, kiralanan veya işletme hakkı alınan şeyin boşaltılması veya işletme hakkının herhangi bir sebeple sona ermesi halinde henüz itfa edilmemiş olan giderler, boşaltma veya hakkın sona erdiği yılda bir defada gider yazılır.”

Madde 12- 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 19 uncu maddesinin (B) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (B) bendinin (d) alt bendindeki “tahakkuk eden” ibaresinden sonra gelmek üzere “vergi, resim ve harçlar ile” ibaresi eklenmiş ve (B) bendinin (e) alt bendi madde metninden çıkarılmıştır.

“TEDAŞ tarafından bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla fiilen kullanılan, Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile -özel mevzuatı gereği tescili mümkün olmayanlar hariç- il özel idareleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar, başkaca herhangi bir işleme gerek kalmaksızın bedelsiz olarak bu kuruluşlara devredilir ve/veya belediyelere ait taşınmazlar ile Devlet orman arazileri de dahil olmak üzere bu kuruluşlar lehine bedelsiz olarak mülkiyetin gayri ayni haklar tesis edilir. Buna ilişkin olarak;”

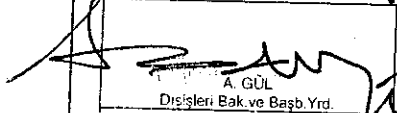
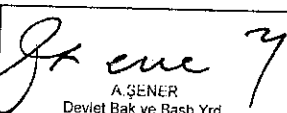
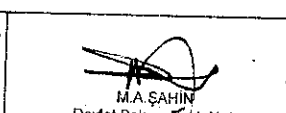
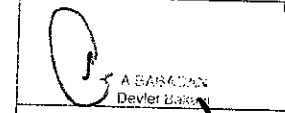
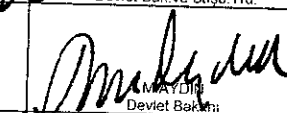
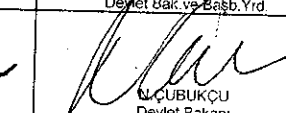
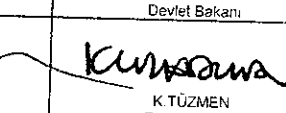
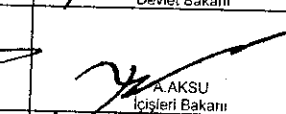
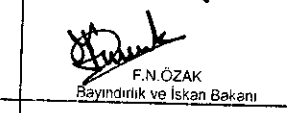
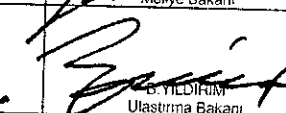
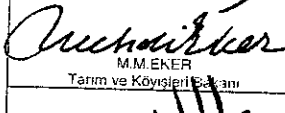
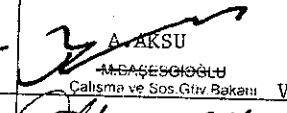
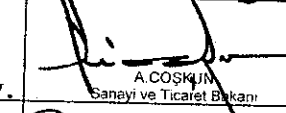
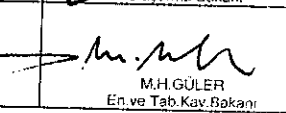
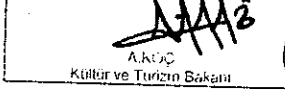
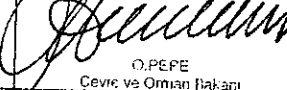
T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 891

Madde 13- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 14- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BARAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 N. ÇUBUKÇU Devlet Bakanı	 K. TÖZMEN Devlet Bakanı
 M. ÇELİK Adalet Bakanı	 A. ÇOKKUN M. G. GÖL Millî Savunma Bakanı V.	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 F. N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIZ Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 A. AKSU M. G. GÖL Çalışma ve Sos. G. İv. Bakanı V.	 A. ÇOKKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En. ve Tab. Kav. Bakanı
 A. AKUÇ Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Değerli Ni

01-1100

727